

“Argi gelditu da lruñea ez dela hiri arrunt bat; hau Mordor da”

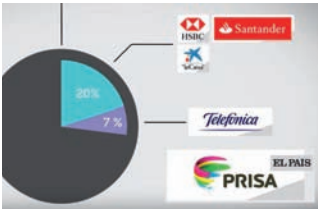
Abel Azcona artista, *Berria* egunkarian.

argia.eus-en ikusgai

“Gutxietsi egiten dute nesken kirola hedabideetan”

Maite Murgia Lazkaoko txirrindularia Sorginak bideo-sortako lehen saioan elkarriketatu dute.

Komunikabideen boterea, boterearen komunikabideak

Propaganda, boterea eta hedabideak triangulu beraren ertzak dira, jabearen ahots bilakatzen direnean.

Avaaz elkarteak 10.000 zapata baino gehiago biltzea lortu zuen azaroaren 30ean Parisko Errepublikaren plazan, manifestazioak egiteko debekuagatik protestan.

COP 21: klimaren 0 urtea?

Unai Brea
@unaibrea

Hasi da Parisen COP21, beharbada historian ikusmin handiena sortu duen klimari buruzko goi-bilera. Kyotoko Protokoloa 2012an agortu zen gas berotzaile emisioak murrizteko helburua bete gabe –guztiz kontrakoa–, eta xedea eta bitartekoak ondo zehaztu gabe dituen haren luzapen batean gaude orain, 2020ra arte. Urte horretan sartu behar luke indarrean Parisko akordioak.

Porrotez porrot, Kopenhageko COP15etik sei urte joan dira Kyoto ordezkatuko duen itunaren ezaugarriak definitzeko ahaleginetan; ez da denbora nahikoa izan Parisko biltzarrerara proposamen ausart barekin iristeko. 2009an adostu zen klima aldaketaren ondorio latzenak saihesteko, mende honen amaieran tenperatura 2 °C baino gehiago ez igotzea lortu behar zela. COP21 hasterako

estatuek aurkeztu dituzten asmoen arabera, ordea, igora hori gutxienez 2,7 gradukoa izango da.

Bitartean, klima aldaketa aztertzen duen nazioarteko zientzialari taldea, IPCC, argi mintzatu da bere bosgarren txostenean: benetako konponbideari ekin behar diogu lehenbailehen, denbora agortzen ari zaigu eta.

Mobilizazioak mundu osoan

Paristik aterako den hitzarmena behar bezain ausarta izango ez den beldurrez, COP21en hasieraren bezperan milaka lagun atera dira kalera mundu osoan –baita segurtasunaren obsesioak jotako Paris asalduan ere–, klima aldaketari aurre egiteko akordio benetan eraginkorra galdatzeko. Frantziako hiriburuan 300 atxilotu baino gehiago izan ziren, kalean mobilizazioak egiteko debekua ez betetzea erabaki zuten 10.000 lagunek manifestazioa egin ostean.

“Zuetako askorena ere bada sari hau! Lanean jarraitzeko akuilutzat hartu dut”

KIKE AMONARRIZ, SOZIOLOGIA ETA TELEBISTAKO AURKEZLEA

Kike Amonarrizek “euskarari egindako ekarpena” saritu du Gipuzkoako Foru Aldundiak. Bi urtean behin Anton Abbadia saria banatzen du, euskararen alde diharduten pertsona nahiz erakundeen lana aitortzeko. Zeruko Argian umorezko artikulua idazten hasi, eta ondoren hainbat txiste liburu eta kasete argitaratu zituen. Telebistara egin zuen salto ondoren.

@KIKEAMONARRIZ TWITTER KONTUTIK HARTUTAKO ADIERAZPENA

ESPETXE ESKAERA POLITIKA EGITEAGATIK

Ezker abertzalea: 35 auzipetu eta 347 urteko zigor eskaera

“Dena da ETA” mamuaren itzala luzea da. Lau urte joan dira ETak bere jarduera armatua utzi zuenetik, baina makroauziak bata bestearen atzetik datoz Auzitegi Nazionalean. Turkian bezala, Espainian politika egitea espetxera joateko arrazoi izan daiteke gaur egun.

4/2008 SUMARIOA EDO “SEGURAKO MAKROAUZIA”

AUZIPERATUAK, FIDANTZAK ETA EGINDAKO ESPETXEALDIAK:

Ino Galparsoro	30.000 €	3 hilabete
Alazne Arozena	-	-
Marisa Alejandro	50.000 €	2 urte eta erdi
Karmele Aierbe	10.000 €	Urte 1 eta 3 hilabete
Anjel Mari Elkano	50.000 €	2 urte eta erdi
Pernando Barrena	50.000 €	2 urte
Juan Joxe Petrikorena	50.000+20.000 €	2 urte eta erdi
Maite Fdez. Labastida	15.000 €	2 urte
Gorka Etxeberria	30.000 €	2 urte eta 7 hilabete
Arantza Santesteban	50.000 €	2 urte eta erdi
Mikel Garaiondo	50.000 €	2 urte
Joseba Zinkunegi	50.000+20.000 €	2 urte
Haizpea Abrisketa	10.000 €	-
Jon Garai	25.000 €	2 urte eta erdi
Iñaki Olalde	6.000 €	2 hilabete
Patxi Urrutia	30.000 €	Urte 1 eta 10 hilabete
Gorka Díaz	15.000 €	2 urte
Mikel Etxaburu	50.000 €	2 urte
Marije Fullaondo	50.000 €	2 urte eta 2 hilabete
Aner Petralanda	50.000 €	2 urte eta erdi
Joana Regeiro	30.000 €	2 urte eta 2 hilabete
Mikel Zubimendi	50.000 €	2 urte eta erdi
Egoitz Apaolaza	10.000 €	-
Iñigo Balda	10.000 €	Urte 1 eta 3 hilabete
Nuria Alzugarai	50.000 €	2 urte
Aitor Aranzabal	50.000 €	2 urte
Asier Imaz	15.000 €	2 urte
Eusebio Laso	50.000 €	2 urte
Hasier Arraiz	50.000 €	2 urte eta erdi
Peio Galvez	10.000+20.000 €	Urte 1 eta 3 hilabete
Aurore Martin	15.000 €	2 hilabete
Nekane Erauskin	60.000 €	-
Karmele Berasategi	60.000 €	-
Juan Carlos Ramos	-	-
Jesus Agirre	50.000 €	-

OSOTARA 1.266.000 € 54 urte

AKUSAZIOAREN SALAKETA:

Talde armatuko kide izatea

ZIGOR ESKAERA:

- 10 urteko espetxe zigorra bakoitzarentzat (salbu Aurore Martin, 7 urte)
- 10 urteko inabilitazioa enplegu eta kargu publikorako
- Erabateko inabilitazioa zigorrak dirauen denboran

EPAITEGIA:

Auzitegi Nazionaleko Zigor Arloko 2. Aretoa

AUZIAREN INSTRUKZIOA:

Baltasar Garzon

EPAIMAHAI:

Concepción Espegel (lehendakaria), José Ricardo de Prada (ponentea) eta Julio de Diego

FISKALAK:

Vicente González eta Dolores Delgado

AKUSAZIO PARTIKULARRA:

AVT

DEFENTSA ABOKATUAK:

Iñigo Iruin, Amaia Izko, Onintza Ostolaza, Eukene Jauregi, Jone Goirizelaia

AUZI-SAIOAK:

Abendua: 3, 4, 10, 11, 14, 15, 16.
Urtarrila: 11, 12, 13, 18, 19, 20, 27, 28.
Otsaila: 3, 4, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 24, 25. Martxo: 3, 4, 7

€ GASTUAK:

- 187.250 € (5.350 € auzipetuko)**
- Hotela, bidaiak, otorduak: 2.850 € auzipetuko
  - Abokatu eta prokuradorea: 2.500 € auzipetuko

KRONOLOGIA:

- 2003: Batasuna legez kanpo
- 2007: Segurako atxiloketak
- 2008: ANV eta EHAK legez kanpo
- 2009: Auziperatze agindua
- 2013: Estrasburgoko Auzitegiak ANVlen ilegalizazioa berretsi zuen

**ABENDUAK 3,
EUSKARAREN EGUNA**

Euskararen talibanak omen gara

Mikel Garcia Idiakez
@mikelgi

Eta harro gaude. Ez dugu inor euskara erakartzeko erantzukizunik nahi gure bizkar gainean, parez pare daude irekita euskararen ateak, sentitu dezala elebakarrak berak horretarako ardura eta beharra, arazo bat duelako (ez daki euskaraz). Ez dugu diskurtso tranpatirik irensten: ez diezagula inork gehiagok esan euskara inposatzen dugunik, muturrean erantzungo diogulako bera dela etengabe erdara inposatzen ari zaiguna, bestela zergatik dakizkigu guk bi hizkuntza eta berak bakarra?; ez diezagula eskatu -aldebakarreko- errespeturik, harreman orekatuek egiten dutelako posible elkarbizitza, ez beti guk amore emateak; ez etorri guri elebitasunaren iruzurrarekin, gure herriko hizkuntzen egoera asimetrikoan erdara beti ateratzen delako garaile; eta ez hasi guri lehenetasunen matrakarekin, hizkuntzaren auzia beti bigarren mailara alboratzeko aitzakia gisa. Ez dugu nahi euskaraz ez dakien langilerik administrazioan, ez eta erizain eta medikurik osasun publikoan; euskara ikastera derrigortu nahi ditugu politikariak eta zerbitzua euskaraz ematera denda eta enpresak; hizkuntza eredu bakarra eskaini gura dugu eskola guztietan: euskara ardatz duen murgiltze eredu; eta euskara

ikastea unibertsala eta doakoa izatea eskatzen dugu. Arreta gune eta telefonoetan lehenengo hitza euskaraz ez egitea zigortuko genuke; "bi zurito" eskatu eta hori ere ulertzeko gai ez delako (edo ulertu nahi ez duelako) "¿qué?" erantzun diguten tabernan ez dugu gehiago kontsumituko; banku, argindar, telefono-konpainia eta abarretako fakturak ere ez ditugu ordaindu nahi, euskaraz zuzentzen ez bazaizkigu; liburutegietan euskarazko irakurgaiak lehenestea exijitzen dugu; ekitaldi, prentsaurreko eta hitzaldietan informazio nagusia euskaraz ematea eskatzen dugu (itzultzailea behar izatekotan, erdaldunentzat izan dadila); tailer, kiroldegi eta ikastarotan euskara bermatzera behartuko ginituzke antolatzaileak, eta euskararen ezagutzak dagoeneko %100 izan behar lukeen eremuetan (haur eta gazteentzako eskaintza osoan, adibidez) euskara baino ez genuke onartuko. Taldean guxtiengoak euskaraz ez dakielako, soluzioak ezin du beti izan denak erdarara bultzatzea. Ez dugu euskara folklorismorako nahi, gure identitatean errota baizik. Botereguneak, etxeak, kaleak, plazak, aisialdi eremuak... hartu nahi ditugu, bazterretik erdigunera. Gero eta gehiago baikara, konplexu eta beldurretatik jardun beharrean, jarrera irmoa eta ahaldundua amets dugunak, euskaldun orentzat.

EKONOMIAREN TALAIAN

Gerra negozio

Juan Mari Arregi

Estatu Islamikoaren (ISIS) atentatuak ikusita, ez da erraza frantziar jendar-teak bizitako egoerari arrazoirik bi-latzea, batez ere aurrean 130 hildako dituzunean. Are zailagoa da hori egitea prentsak, irratiek eta telebista ka-teek egunak daramatzatenean Paris-koaren eta Malikoaren kontakizuna diskurtso ofizialera bideratzen. Baina komeni da jakitea zein sakoneko in-teres dauden jokoan, eta manipula-zio mediatikoaren aurrean ahotsa al-txatzea, gertaturikoan erantzukizun handia dutenen eskuetan baitaude medio horiek preseski.

Egia da egoera oso konplexua dela, hau ez da Jainkoaren eta Alaren arte-ko gerra bat. Atzean interes ekonomi-koak dituen gerra batez ari gara, eta milaka errugabe ari dira haren ondo-rioak ordaintzen. Armagintza enpre-sak sekulako onurak izaten ari dira, Burtsan ere euren balioa gorantz doa ziztu bizian. Ezin ahaztu gune bero horien iragan koloniala: euren errekurtsioak kontrolatzeko tokiko diktadoreei babesa ematen zaie ko-menentziaren arabera. Iparrameri-karrek, britainiarrek, errusiarrek eta frantsesek Estatu Islamikoa bonbar-datzen dute bat eginik, bai baitakite hura desagerturik eremu horretako balibideak eta petrolio putzuak kon-trolatzeko atea zabalik izango dutela, eta Mendebalderantz nahiz Ekialde-raz petrolio zirkulazio estrategikoa lortuko dutela.

Bonbardaketa horiei erantzuteko modu bat izaten ari da mundu osoan atentatuak egitea, askotan desespe-razioz. Eta bitartean, G-20ko ardura-dunek minutu bateko isiluneak egi-ten dituzte Paris eta Maliko biktimen alde. Zimismo hutsa, eurak baitira Irak eta Siria dauden labirintoaren eta bizi duten egoera larriaren erantzule na-gusiak. Hala, kapitalaren mendekoak direnez, honen mesedetan negozio ederra sortu dute gerrarekin.

AXIER LOPEZ

Espainiako justiziarri uko egin diote hiru gaztek

DESOBEDIENTZIA. 2007an bost gaztek A8 autobidea moztu zuten Espainiako Gobernuak Segi gazte antolakundea terrorista izendatu behar zuela salatzeke. Bi urte eta erdiko espetxe zigorra eskatu du fiskalak baikoitzarentzat. Ainara Ladronnek, Aritz Azkonak eta Naroa Ariznabarretak uko egin diote epaituak izateari eta abenduaren 1ean ez dira Donostiako epaitegira aurkeztu. "Bederatzi urtez luzatu den prozesu judizialak gure bizitza baldintzatu du; ez gaude prest Espainiako justizia sistemarekin kolaboratzeko; lege injustuetan oinarritutako epaiketa politikoa delako". Albisteak idatzi dugun unean ez dakigu atxilotzeko agindua eman dutenentz.

«Estatu Islamikoaren kontrako Frantziaren gerra broma ustela da»

Nafeez Ahmed
@NafeezAhmed

Hona *NATOk babesten du Estatu Islamikoa* analisisiko pasarte batzuk euskaratuta.

Estatu Islamikoaren azpiegitura

Estatu Islamikoa, hitz gutxitan, sustatu dute ustez Mendebaldearekiko lagunak ziren errejimen musulmanek, hauek Elren kontrako koalizioan dauden arren. Horrek garamatza galdeztera ea zergatik François Hollande eta Mendebaldeko beste liderrek EI "suntsitzeko" behar den guztia egiteko prest daudela esanez, aldi berean saihesten duten faktore guztietan garrantzitsuena: Elren azpiegitura materiala antolatu dela Arabiar Golkoko eta Turkiako estatuak erakunde islamistei ematen dieten sostenguaren baitan.

Oinarrian, petrolio

Mendebaldea terrorea sustatzen duten errejimen musulmanen mende dago, batik bat Ekialde Hurbilean, Mediterraneoan eta Asiako Erdialdean dauden petrolio eta gasak eskuratzeko. Herrialde industrializatuetako ekonomiek segituko dute oinarritzen hein handian petrolioan. Petrolio gehiena Ekialde Hurbilean ekoiztuko denez, AEBek motiboak dituzte Ekialde Hurbileko estatuarekin harreman onak izateko. Baina estatu horiek terrorismo islamista sustengatzen dute.

HIESA

37 milioi

lagunek dute munduan Giza Immunoeskasiaren Birusa (GIB).

22 milioi

lagunek oraindik ez du erretrobirusen aurkako tratamendurik. 1.200.000 pertsona inguru hiltzen da urtean hiesari lotutako gaitz batengatik. Eta 2030 urterako GIBaren epidemia desagerraraztea da Nazio Batuen xedea.

AKUILARI

Hizkuntza eskubideen urraketak salatzeke aplikazioa sortu du Behatokiak. Akuilari aplikazioak erabiltzaileei aukera ematen die Behatokiari kexa bidaltzeko.

GURE HEZKUNTZA ERAIKI!

Lelo hori izan dute ahotan milaka herritarrek, Hezkuntza Plataformen Topaguneak deituta Hego Euskal Herriko hiriburuetan egindako mobilizazioetan. Hezkuntza eredu arrotzei planto egitera eta gurea eraikitzen deitu dute.

INDARKERIA MATXISTARI EZ

Ezezko borobilarekin gaitzetsi dute indarkeria matxista azaroaren 25ean, Euskal Herri osoan egindako mobilizazioetan. "Inon, inori eta inoiz" ez dutela eraso sexistarik onartuko aldarrikatu dute herritarrek: "Hau ez da gure bakea".